Súd:	Okresný súd Trenčín
Spisová značka:	81C/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3123205521
Dátum vydania rozhodnutia:	23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Dagmar Mišúnová
ECLI:	ECLI:SK:OSTN:2023:3123205521.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Dagmar Mišúnovou, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, zastúpený: Advokátska kancelária LUKAJKA & PARTNERS s. r. o. so sídlom Jesenského 7713/12, Trenčín, IČO: 52 471 420 proti žalovaným: 1/ Bio Timber s. r. o. so sídlom Š. Hulína 295/19, Lietavská Lúčka, IČO: 45 867 348, 2/ E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX/XX, D. A. – C., obidvaja zastúpení JUDr. Tiborom Bickom, advokátom so sídlom G. XXX/X-X, D. F., 3/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpená JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom so sídlom Vajnorská 55, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaní 1/, 3/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť ostatných žalovaných v rozsahu poskytnutého plnenia.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca m á voči žalovaným 1/, 3/ n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania sú žalovaní 1/, 3/ povinní zaplatiť žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť ostatných žalovaných v rozsahu poskytnutého plnenia.

IV. Súd žalobu voči žalovanému 2/ z a m i e t a .

V. Žalovanému 2/ súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaných 1/, 2/, 3/ zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 30.000,- Eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť plniť druhého žalovaného. Uviedol, že dňa 30. júla 2020 asi o 14:20 h. došlo v Považskej Bystrici, časť Podvažie, v areáli spoločnosti FeMaDa, s.r.o., Podvažie 218 k dopravnej nehode. Vodič nákladného automobilu, ťahač značky MAN, evidenčné číslo H. A., s návesom EČV: H. A., E. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXX/XX, D. A. - C. (ďalej len „E. C.“) pri cúvaní z areálu s jazdnou súpravou, v dôsledku nesprávnej techniky jazdy pri cúvaní, spočívajúcej v nezabezpečení si spôsobilej a náležite poučenej osoby k manévru cúvania, za súčasného nesprávneho pohybu žalobcu, zadnou časťou návesu pri cúvaní narazil do zadnej časti tela žalobcu, následkom čoho došlo k jeho pádu na zem a následne s celou jazdnou súpravou prešiel ponad telo žalobcu, pričom žalobca utrpel čiastočné odtrhnutie ľavej ušnice, rozsiahle devastačné poranenie strednej časti pravej hornej končatiny - zlomeninu ramennej kosti, rozmliaždenie, pomliaždenie a potrhanie tkanív,

tržnú ranu na ľavej nohe, úrazový pneumothorax a menšie krvácanie v dutine hrudnej vpravo, sériovú zlomeninu 4. - 10. rebra vpravo, pomliaždenie pravých pľúc a zlomeninu prvého driekového stavca, čo si vyžiadalo lekárske ošetrenie a práceneschopnosť s obmedzením v obvyklom spôsobe života od 30.07.2020 v trvaní najmenej 4 mesiace, spočívajúcom v hospitalizácii s viacerými operačnými zákrokmi, v bolestivosti zranení, v obmedzení pohyblivosti sťažení hygieny. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24.08.2021, sp. zn. 1T/41/2021 bol zamestnanec poisteného p. E. C. (resp. žalovaný v 2. rade) uznaným vinným pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09.09.2021. V súlade s ustanovením § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka je žalovaný v 1. rade pasívne vecne legitimovaný v tomto súdnom konaní. Mal za to, že s ohľadom na rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24.08.2021, sp. zn. 1T/41/2021 škodu zavinil samotný zamestnanec, pretože škoda vznikla správaním zamestnanca (resp. žalovaného v 2. rade), ktoré vybočuje z rámca plnenia pracovných úloh a nie je súčasne v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh (exces). Preto v súlade s uvedeným je aj žalovaný v 2. rade pasívne vecne legitimovaný v tomto súdnom konaní. Podľa správy zo Slovenskej kancelárie poisťovateľov bol nákladný automobil EČV: H., v čase dopravnej nehody (t.j. ku dňu 30.07.2020) povinne zmluvne poistený spoločnosťou KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičová 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441 (ďalej len „žalovaný v 3. rade“). V súlade s ustanovením § 15 ods. 1 ZoPZP je aj žalovaný v 3. rade pasívne vecne legitimovaný v tomto súdnom konaní. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme uviedol, že nemajetkovou ujmou je taká ujma, ktorá sa premietla do psychickej sféry subjektu a jej zmyslom je zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu a poskytnutie účinnej ochrany osobnosti, najmä jej dôstojnosti, dobrej povesti, súkromia a rodinného života. Zásah do osobnostnej sféry žalobcu je nepochybný. Zásah do osobnostnej sféry žalobcu spočíva najmä v neustálych problémoch so spánkom, žalobca od predmetného úrazu nemôže vôbec športovať ako bol zvyknutý, napr. jazda na bicykli; nevie, resp. nie je schopný venovať sa vnúčatám, nie je schopný chodiť na dovolenky a iné závažné skutočnosti, ktoré opísal vo svojom výsluchu. Opodstatnenosť náhrady nemajetkovej ujmy v požadovanej výške žalobca vníma aj v tom, že dňa 15.11.2022 bol žalobcovi vydaný Lekársky posudok o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia (ďalej len ako „lekársky posudok“). Podľa uvedeného lekárskeho posudku celkový počet bodov za bolestné predstavuje 480 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia predstavuje 470 bodov. V danom prípade je výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2023 za jeden bod 26,08 Eur (ustanovené opatrením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 176/2023 Z.z.). Aj napriek tomu, že k posudzovaniu výšky náhrady nemajetkovej ujmy nie je možné pristupovať paušálne, pre zabezpečenie právnej istoty je nevyhnutné postupovať v obdobných sporoch jednotne. Z prezentovaných dôvodov mal za to, že uplatnená suma náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- Eur zodpovedá závažnosti zásahu do osobnostnej sféry poškodeného A. B. C.. Uplatnený nárok považuje za primeraný a dôvodný. Keďže následky protiprávneho konania žalovaného v 2. rade, sú trvalé a nezvratné, žiadna forma morálneho zadosťučinenia nepostačuje k tomu, aby primerane vyvážila a zmiernila vzniknutú nemajetkovú ujmu na strane žalobcu. Na preukázanie svojich tvrdení k žalobe pripojil: rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T 41/2021-177 zo dňa 24.8.2021, lustráciu poisťovateľov podľa EČV, lekársky posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, výzvy zo dňa 12.6.2023.

2. Žalovaní 1/, 2/ žiadali žalobu zamietnuť. Namietali tvrdenie, že konanie žalovaného 2/ vybočuje z rámca plnenia pracovných úloh. Z citovaného rozsudku, ako aj zo spisu Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/41/2021 nepochybne vyplýva, že žalovaný 2/ bol dňa 30.7.2020 vyslaný svojim zamestnávateľom, žalovaným v 1. rade, na služobnú cestu do Považskej Bystrice s služobným motorovým vozidlom zn. MAN EČV H. XXX A. a návesom H. XXX A.. Počas služobnej cesty (nakládky prepravovaného tovaru) došlo k nehode, pre ktorej poškodený utrpel zranenia. Neboli zistené žiadne skutočnosti, že by konanie žalovaného 2/ vybočovalo z rámca plnenia pracovných úloh. Je nepochybné, že škodu spôsobil vodič, ktorý bol použitý právnickou osobou, žalovaným v 1. rade, na splnenie požadovaných úloh. Okrem toho z pripojeného posudku o bolestnom zo dňa 15.11.2022 vyplýva, aké zranenia žalobca 30.7.2020 utrpel a aká náhrada mu za to prislúcha. Táto mu podľa všetkého priznaná bola. Všeobecný odkaz na ustanovenie § 13 ods. 2 Obč. zák. neobstojí. Súhlasil s tvrdením žalobcu, čo sa považuje za nemajetkovú ujmu, ale toto všeobecné tvrdenie musí byť doložené konkrétnymi dôkazmi a preukázané. Nič z toho však zatiaľ preukázané nebolo. Následne uviedli, že nespochybňujú pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného 2/, avšak spochybňujú údajné žalované následky konania vodiča žalovaného 3/. Predovšetkým spochybňujú rozsah žalovaných následkov a tvrdenie, že sa k týmto môže vyjadriť iba žalobca osobne na pojednávaní, to považujú za účelové. V posudkoch o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia nie je ani zmienka o zvýšení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia.

3. Žalovaná 3/ žiadala žalobu zamietnuť. Uviedla, že žalobca má procesnú zodpovednosť spočívajúcu v dôkaznom bremene preukázať tvrdené skutočnosti, na základe ktorých si v predmetnej právnej veci uplatňuje voči žalovaným nárok titulom náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú doposiaľ neuniesol. Celé podanie vníma účelovo, kedy sa žalobca snaží účelovo nároky zo škody na zdraví (ktoré sú premlčané) suplovať iným inštitútom, a to náhradou nemajetkovej ujmy. Žalobca v podanej žalobe neuviedol rozhodujúce skutočnosti v takom rozsahu a kvalite, aby pre súd tvorili dostatočný podklad na priznanie tohto nároku. Žalobca v žalobe uvádza, že ujma na zdraví, ktorú utrpel v dôsledku predmetnej dopravnej nehody, má za následok jeho obmedzenie v rôznych sférach života. Mala za to, že na odškodnenie tohto typu ujmy žalobca využíva nesprávny právny inštitút. Na poskytnutie náhrady za zranenia sa má aplikovať náhrada sťaženia spoločenského uplatnenia. V zmysle dôvodovej správy k zákonu č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia: „Sťaženie spoločenského uplatnenia sa nahrádza, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé následky na život poškodeného, pre uspokojovanie jeho potrieb, alebo pre plnenie úloh vyplývajúcich z; jeho spoločenského postavenia. Škoda na zdraví pri posúdení všetkých činností jedinca v živote nevyhnutne v sebe zahŕňa psychickú škodu, estetickú škodu, škodu v sexuálnej sfére, stratu pracovných príležitostí, ujmu schopnosti súťaživosti a schopnosti dosahovať zisk, stratu potešenia zo života, duševnú skleslosť, skľúčenosť, existenciálnu ujmu, stratu životného komfortu, zníženie fyzickej a psychickej integrity.“ Žalobca v žalobe nevymedzil rozhodujúce skutočnosti na preukázanie jeho nároku tak, že by bol jeho nárok nezameniteľný a dostatočne individualizovaný. Tento nedostatok podania zároveň nie je možné nahradiť jednoduchým odkazom na výsluch žalobcu na pojednávaní. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Nitra zo dňa 25.11.2014 v konaní vedenom pod sp. zn. 8Co/276/2013: „Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2, 3, OZ a nároky na náhradu škody podľa § 444 OZ za bolesť a SSU, sú samostatné právne prostriedky ochrany fyzickej osoby, preto ich nemožno uplatniť na základe rovnakých skutkových tvrdení. Nároky z titulu náhrady škody na zdraví sú špeciálnymi nárokmi vo vzťahu k všeobecným nárokom vzniknutým podľa § 11 a nasl. OZ. Pokiaľ nároky na nemateriálnu ujmu /dané ustanovením § 444 OZ nebudú/dostatočnou satisfakciou za škodu na zdraví za bolestné a SSU, nie je vylúčené, aby sa /dotknutá osoba /domáhala ďalšej satisfakcia podľa všeobecných ustanovení na ochranu osobnosti. Nie je však prípustné, aby sa osoba dotknutá na zdraví pokúšala návrhom na ochranu osobnosti nahradzovať alebo navyšovať svoje nároky z titulu náhrady škody.“ Rozporovala tvrdenia žalobcu, v ktorých konštatuje, že následky protiprávneho konania žalovaného 2/ sú nezvratné a trvalé. V tomto kontexte poukázala na lekársku správu predloženú žalobcom, ktorá sumarizuje jeho zdravotné poškodenia. Je bežnou praxou, že pri zdravotnej ujme, ktorá je závažná do takej miery, že sa u poškodeného prejavia trvalé následky, posudzujúci lekár premietne tieto okolnosti do bodového hodnotenia obsiahnutého v lekárskom posudku. V takom prípade dôjde spravidla k navýšeniu hodnotenia v zmysle citovaného ustanovenia. Nakoľko v uvedenom prípade lekár nezvýšil bodové hodnotenie ani pri jednej položke, mala za to, že poškodenia zdravia žalobcu neboli natoľko fatálne, aby na ich základe mohol byť prijatý záver o neodstrániteľných zdravotných následkoch žalobcu. Žalobca v žalobe ani nepopisuje, akým spôsobom došlo k zásahu do jeho osobnostných práv, resp. ako presne mu jeho zranenia bránia v trávení času s vnúčatami a chodením na dovolenky. Napriek uvedenému, považuje výšku žalobcom žiadanej náhrady nemajetkovej ujmy za neprimerane vysokú a vymykajúcu sa bežnej rozhodovacej praxi, najmä s poukazom na tú skutočnosť, že výška nemajetkovej ujmy sa tradične pohybuje rámcovo v nižších sumách.

4. K argumentácii žalovaných žalobca uviedol, že v danom prípade je rozhodujúce, či z hľadiska vecného, časového a miestneho ide o činnosť konanú pre zamestnávateľa. To znamená, že k takému konaniu musí dôjsť pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh. V danom prípade nejde len o samotný výkon práce, rozhodujúce súčasne je, či z hľadiska vecného, miestneho a časového ide objektívne o činnosť konanú pre zamestnávateľa. Samotné ustanovenie § 220 Zákonníka práce počíta aj so situáciami, že zamestnanec okrem svojich pracovných úloh vykonáva aj činnosti, ktoré síce nie sú plnením pracovných úloh, ale majú priamu súvislosť s plnením pracovných úloh, v danom prípade ide napríklad aj pracovná cesta a pod. V danom prípade išlo o činnosť (vedenie motorového vozidla - dôsledkom nesprávnej techniky jazdy bola spôsobená ťažká ujma na zdraví), ktorá mala priamu súvislosť s plnením pracovných úloh, a preto je žalovaný v 2. rade pasívne vecne legitimovaný v tomto súdnom konaní. Žalobcovi doposiaľ nebola žiadna náhrada priznaná. Predložením lekárskeho posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 15.11.2022 práve preukazuje opodstatnenosť náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú podanou žalobou žiada. Žalobca v žalobe jednoznačne uviedol, že utrpel čiastočne odtrhnutie ľavej ušnice, rozsiahle devastačné poranenia strednej časti pravej hornej končatiny, pričom takýto zásah považuje za tak značnú ujmu, že uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je preto možné iba podľa § 13 ods. 2 OZ. Žalobca tvrdenia

žalovaného považuje len za zľahčovanie ním uvedených skutočností. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 OZ). Pri určení sumy nemajetkovej ujmy zohľadňujú všeobecné súdy svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodujú v porovnateľných veciach rovnako (III. ÚS 288/2017). Zároveň sa pri posudzovaní výšky náhrady imateriálnej ujmy, najmä pri dopravných nehodách, zohľadňujú významné okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Vždy musia byť zisťované okolnosti nielen na strane pôvodcu zásahu, ale aj na strane dotknutej osoby (In: Števček, M., Dulák, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. 2. vydanie. KOMENTÁR. Praha: C.H. Beck, 2019, 91 s.).
5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T 41/2021-177 zo dňa 24.8.2021, lustrácie poisťovateľov podľa EČV, lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, výzvy zo dňa 12.6.2023 a zistil nasledovný skutkový stav veci:
6. Dňa 30. júla 2020 asi o 14:20 h. došlo v Považskej Bystrici, časť Podvažie, v areáli spoločnosti FeMaDa, s.r.o., Podvažie 218 k dopravnej nehode, pri ktorej vodič nákladného automobilu, ťahač značky MAN, evidenčné číslo H. A., s návesom EČ: H. A., žalovaný 2/, pri cúvaní z areálu s jazdnou súpravou, v dôsledku nesprávnej techniky jazdy pri cúvaní, spočívajúcej v nezabezpečení si spôsobilej a náležite poučenej osoby k manévru cúvania, za súčasného nesprávneho pohybu žalobcu, zadnou časťou návesu pri cúvaní narazil do zadnej časti tela žalobcu, následkom čoho došlo k jeho pádu na zem a následne s celou jazdnou súpravou prešiel ponad telo žalobcu, pričom žalobca utrpel čiastočné odtrhnutie ľavej ušnice, rozsiahle devastačné poranenie strednej časti pravej hornej končatiny – zlomeninu ramennej kosti, rozmliaždenie, pomliaždenie a potrhanie tkanív, tržnú ranu na ľavej nohe, úrazový pneumothorax a menšie krvácanie v dutine hrudnej vpravo, sériovú zlomeninu 4. – 10. rebra vpravo, pomliaždenie pravých pľúc a zlomeninu prvého driekového stavca, čo si vyžiadalo lekárske ošetrenie a práceneschopnosť s obmedzením v obvyklom spôsobe života od 30.07.2020 v trvaní najmenej 4 mesiace, spočívajúcom v hospitalizácii s viacerými operačnými zákrokmi, v bolestivosti zranení, v obmedzení pohyblivosti sťažení hygieny.
7. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 24.08.2021, č.k. 1T/41/2021 -177 bol zamestnanec poisteného, t.j. žalovaný 2/ uznaným vinným pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09.09.2021.
8. Žalovaný 2/ bol v čase dopravnej nehody zamestnaný v spoločnosti Bio Timber s.r.o., t.j. u žalovaného 1/.
9. Nákladný automobil EČV: H., bol v čase dopravnej nehody (t.j. ku dňu 30.07.2020) povinne zmluvne poistený spoločnosťou KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičová 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, t.j. u žalovanej 3/.
10. Podľa lekárskeho posudku zo dňa 15.11.2022 celkový počet za bolestné predstavuje 480 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia 470 bodov.
11. Výzvami zo dňa 12.06.2023 žalobca vyzval žalovaného 1/, 2/, 3/ na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- Eur.
12. Žalobca na pojednávaní uviedol, že je pravák a po nehode sa mu zmenil život v tom smere, že teraz má nefunkčnú pravú ruku. Táto ho bolí, taktiež ho bolí aj chrbtica, mal zlomené stavce. Nič sa už s tým nedá robiť. Čo sa týka ruky, má aj plánovanú operáciu. Sám sa neoblečie, nezapne si gombíky, musí sa o neho starať v tomto smere manželka. Tiež mu manželka musí vypomáhať s kúpaním. Rád chodil do prírody, keď však stojí hodinu, musí si sadnúť, odpočinúť, nemôže ďalej pokračovať. Po nehode má traumu, v noci sa budí, stále sa mu premieta film, ako do neho narazil kamión. Tiež nemôže od bolesti spať, musí užívať lieky na spánok, tieto musí užívať denne. Je pravdou, že mal depresie už pred nehodou a užíval aj lieky na spanie, avšak pred nehodou tieto nemusel užívať tak intenzívne, užil ich 1x za týždeň, teraz však musí tieto lieky užívať denne. Tiež poukázal na to, že je presvedčený, že kamión nepípal pri cúvaní, inak by ho zaregistroval. Život po nehode sa mu zmenil aj v tom smere, že pred nehodou pomáhal manželke v kuchyni čistiť zemiaky, pomáhal jej pri varení a toto už nemôže vykonávať. Tiež rád bicykloval v prírode, ktorú činnosť už nemôže vykonávať. V zime bežkoval a túto činnosť taktiež nemôže vykonávať. Musí sa učiť písať ľavou rukou, aj väčšinu činností, ktorú vykonával pravou rukou sa teraz musí preúčať na ľavú ruku. Musí tiež kvôli chrbtici navštevovať rehabilitácie, chodiť k masérovi, ktoré si musí hradiť sám. Hrozila mu tiež amputácia ruky, preväzy mu museli robiť pod narkózou, nakoľko sa jednalo o veľkú bolesť. Teraz sa snaží chodiť s manželkou do práce, lebo ak by zostal sám doma, neustále by myslel na nehodu. Bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia mu vyplatené nebolo. Neustále musel predkladať nejaké doklady. Žalobu nepodal, nakoľko čakal v dobrej viere, že mu nároky budú vyplatené. Tieto nároky sú však už premlčané.

13. Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.
14. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.
15. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
16. Podľa ustanovenia § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.
17. Podľa § 420 ods. 1, 2, 3 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. (2) Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá. (3) Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.
18. Podľa § 427 ods. 1, 2 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.
19. Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.
20. Podľa § 2 písm. j) Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení prevádzkovateľom motorového vozidla fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má právnu alebo faktickú možnosť disponovať s motorovým vozidlom.
21. Podľa § 4 ods. 1, 3, 4 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení (1) Poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.
22. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení (2) Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.
23. Podľa § 4 ods. 3, 4 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení (3) Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom. (4) Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.
24. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.
25. Predmetom konania je nárok žalobcu, ktorým sa domáha proti žalovaným 1/, 2/, 3/ ochrany pred neoprávneným zásahom do jeho osobnostných práv v dôsledku dopravnej nehody, pri ktorej utrpel zranenia, a to vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 11 a § 13 Obč. zákonníka).
26. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že žalobca utrpel zranenia pri dopravnej nehode, ktorá sa udiala dňa 30. júla 2020 asi o 14:20 h. v Považskej Bystrici, časť Podvažie, v areáli spoločnosti FeMaDa, s.r.o., Podvažie 218, pri ktorej vodič nákladného automobilu – žalovaný 2/ v dôsledku nesprávnej techniky jazdy pri cúvaní narazil do zadnej časti tela žalobcu, následkom čoho utrpel čiastočné odtrhnutie ľavej ušnice, rozsiahle devastačné poranenie strednej časti pravej hornej končatiny – zlomeninu ramennej kosti, rozmliaždenie, pomliaždenie a potrhanie tkanív, tržnú ranu na ľavej nohe, úrazový pneumothorax a menšie krvácanie v dutine hrudnej vpravo, sériovú zlomeninu 4. – 10. rebra vpravo, pomliaždenie pravých pľúc a zlomeninu prvého driekového stavca, čo si vyžiadalo lekárske ošetrenie a práceneschopnosť s obmedzením v obvyklom spôsobe života od 30.07.2020 v trvaní najmenej 4 mesiace, spočívajúcom v hospitalizácii s viacerými operačnými zákrokmi, v bolestivosti zranení, v obmedzení pohyblivosti sťažení hygieny, za čo bol žalovaný 2/ právoplatne uznaný vinným pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona.

27. V konaní bolo nesporné, že žalovaný 2/ bol v čase nehody zamestnancom žalovaného 1/. Spornou otázkou bolo, či žalovaný 2/ spáchal trestný čin (resp. spôsobil škodu) v súvislosti s plnením pracovných úloh pre žalovaného 1/, resp. či konal v excese - či vybočil z rámca plnenia svojich pracovných úloh. Žalobca tvrdil, že škodu zavinil žalovaný 2/ (zamestnanec), ktorý vybočil z rámca plnenia pracovných úloh, pričom poukázal na citovaný trestný rozsudok. Zároveň však v rozpore s týmto tvrdením uviedol, že v konaní je pasívne legitimovaný žalovaný 1/ (zamestnávateľ) a odkázal na § 420 ods.2 Občianskeho zákonníka s tým, že škoda bola spôsobená právnickou osobou, keďže bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Žalobca pri tom neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by preukazovali, že žalovaný 2/ vybočil z rámca plnenia svojich pracovných úloh. Žalovaní namietali, že by žalovaný 2/ vybočil z rámca plnenia svojich pracovných úloh. Jednoznačne zhodne prezentovali, že žalovaný 2/ konal pre žalovaného 1/, aby splnil požadované pracovné úlohy (zároveň však v rozpore s uvedeným nespochybnili pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného 2/). V konaní nebolo preukázané, že by žalovaný 2/ (zamestnanec) nekonal v rámci plnenia svojich pracovných úloh. Samotný žalovaný 1/ (zamestnávateľ) potvrdil, že žalovaný 2/ plnil v čase dopravnej nehody pracovné úlohy, pričom nedošlo k excesu. Tým je daná zodpovednosť za škodu žalovaného 1/ v zmysle citovaného ustanovenia § 420 ods.2 OZ. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný 1/ nesie zodpovednosť na vzniku tejto dopravnej nehody a na následku, ktorý postihol žalobcu v podobe jeho zranenia. Tento škodový následok je v priamej príčinnej súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou a činnosťou zamestnanca žalovaného 1/ ako vodiča (žalovaného 2/). Žalovaný 2/ bol v čase dopravnej nehody ďalej zamestnancom žalovaného 1/. Žalovaný 2/ bol v čase dopravnej nehody použitý k realizácii činnosti žalovaného 1/ na základe pracovnej zmluvy a túto činnosť vykonával s vedomím žalovaného 1/ a na základe jeho pokynov, preto v zmysle ustanovenia § 427 odsek 1 Občianskeho zákonníka za škodu zodpovedá výlučne žalovaný 1/ bez možnosti liberácie zmysle § 428 odsek 1 prvej vety Občianskeho zákonníka. Žalovaný 2/ nezodpovedá za škodu spôsobenú dopravnou nehodou, keďže dopravnú nehodu spôsobil ako zamestnanec žalovaného 1/, ktorý je zároveň aj prevádzateľom vozidla. Žalovaní 1/, 2/ by síce v zmysle ustanovenia § 430 Občianskeho zákonníka mohli zodpovedať spoločne, ale len v prípade, keby žalovaný 2/ použil dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli žalovaného 1/ ako prevádzateľa a žalovaný 1/ by takéto použitie svojou nedbalosťou umožnil. Túto skutočnosť strany sporu netvrdili a ani nepreukazovali. Pri aplikácii § 420 odsek 2 Občianskeho zákonníka, preto za škodu zodpovedá žalovaný 1/ ako zamestnávateľ, ktorý si následne môže uplatniť u žalovaného 2/ zodpovednosť za škodu v zmysle pracovnoprávnych predpisov. Pasívna legitimácia žalovaného 2/ tak nie je daná, a preto súd žalobu voči žalovanému 2/ zamietol. U žalovanej 3/ bolo uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu vo vzťahu k predmetnému vozidlu. Zodpovednosť žalovanej 3/ je daná v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001Z.z. o povinnom zmluvnom poistení. V tejto súvislosti treba poukázať predovšetkým na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci Haasová C-22/12 z 24.10.2013, podľa ktorého ustanovenia Smernice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS a 90/232/EHS sa majú vykladať tak, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Z hľadiska vnútroštátneho bola táto problematika upravená následne rozhodnutiami Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 646/2015 a I. ÚS 4744/2016. Za týchto okolností nemá súd pochybnosti o zodpovednosti oboch žalovaných (žalovaného 1/ a aj žalovanej 3/ ako poistiteľa v nadväznosti na ust. § 4 a nasl. zák. č. 381/2001 Z.z.) za nemajetkovú ujmu, ktorá bola spôsobená žalobcovi.

28. Zodpovednosť žalovaného 1/ je zodpovednosťou objektívnou, t. j. zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie. Na posúdenie veci nemá preto vplyv, či žalovaný 1/, resp. jej zamestnanec (žalovaný 2) nehodu zavinil z nedbanlivosti. Uzavretie poistnej zmluvy žalovaného 1/ ho tejto zodpovednosti nezbavuje. Poškodený má nárok na náhradu nemajetkovej ujmy jednak voči zodpovednému subjektu, ktorým je v danej veci žalovaný 1/ a na totožné plnenie má súčasne nárok z iného dôvodu proti poisťovateľovi (žalovanej 3/), ktorá skutočnosť sa preto prejavila aj v rozhodnutí o povinnosti ich solidárneho plnenia. K otázke pasívnej legitimácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy bolo v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018 uverejnené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.júla 2017 sp. zn. 6Mcdo 1/2016 pod č. 61 s právnou vetou: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná.“

29. Za osobnosť možno považovať človeka ako jednotlivca, ako subjekt poznania, resp. poznávania, prežívania a správania vo svojej spoločenskej podstate aj individuálnych zvláštnostiach, ako najmenšiu sociálnu jednotku aj určitú psychofyzickú a sociálno- psychickú štruktúru. Z hľadiska psychológie sa osobnosť môže javiť ako systém duševných (ale nepochybne aj duchovných) vlastností a tendencií jednotlivca, charakterových čŕt, schopností, temperamentu, postojov, potrieb a záujmov, vzdelania, náboženského a kultúrneho zamerania, pričom jedným z podstatných rysov osobnosti je vedomie. Podstatou osobnosti sú jej vzťahy k vnímanej skutočnosti, k druhým ľuďom, ku kultúrno - spoločenským hodnotám, k aktuálnemu stavu spoločensko - politického prostredia a pod. Tieto vzťahy sa prejavujú v styku s ľuďmi, v správaní človeka, jeho kultúrnymi výtvormi pod.
30. V zmysle ust. § 11 a § 13 OZ, mal potom súd za preukázané, že v danom prípade došlo k zásahu do osobnostného práva žalobcu, konkrétne do jej práva na zdravie, telesnú integritu, ľudskú dôstojnosť, právo na sebarealizáciu, vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľuďmi, s príbuznými, rodinný život, ako aj do jej osobnostného práva na súkromie, keď v dôsledku dopravnej nehody, za ktorú je zodpovedný žalovaný 1/, sa natrvalo zmenil život žalobcu, ktorý sa musel zriecť predchádzajúceho spôsobu svojho života, svojich záujmov, nakoľko pred dopravnou nehodou rád trávil čas prechádzkami v prírode, ktoré už nemôže realizovať v rozsahu, v akom ich vykonával pred nehodou (musí si po hodine sadnúť a odpočinú kvôli bolesti chrbtice), rád športoval – bicykloval, v zime bežkoval, čo už nemôže vykonávať. Tiež rád trávil čas s manželkou, pomáhal jej v kuchyni pri varení, čo kvôli nehybnosti pravej ruky nemôže teraz vykonávať. Nemôže sa už venovať vnúčatám, tak ako by si prial, či chodiť na dovolenky. Všetky činnosti, ktoré pred nehodou vykonával pravou rukou, sa musí preúčať na ich vykonávanie ľavou rukou. Po nehode zostal vo viacerých bežných každodenných úkonoch odkázaný na svoju manželku, tá mu pomáha so zapínaním gombíkov na oblečení, tiež pri intímnych činnostiach ako je sprchovanie. Zároveň došlo k zásahu aj na žalobcovom psychickom stave. Bolo nesporné, že žalobca trpel určitými psychickými problémami (depresiami, problémami so spánkom) už pred dopravnou nehodou, avšak po dopravnej nehode sa mu výrazne zhoršili zdravotné problémy, čo do už narušenej psychiky, predovšetkým problémy so spánkom, keď pred nehodou musel užívať lieky na spanie jedenkrát za týždeň, po nehode ich musí užívať každý deň, prežíva traumu, v noci sa budí a dopravná nehoda sa mu premieta neustále ako film. Od dopravnej nehody nie je schopný zostať sám doma, nakoľko by stále myslel na nehodu, a preto chodí s manželkou do práce. Súd preto dospel k záveru, že peňažná satisfakcia je opodstatnená, nakoľko morálna satisfakcia (§ 13 ods. 1 OZ) nie je v danom prípade postačujúca.
31. Žalovaná 3/ namietala, že žalobca si uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na základe totožných skutkových tvrdení ako nároky na náhradu škody (bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia). Zásadnou otázkou v tomto konaní je teda otázka konkurencie práva poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 a § 13 OZ a práva na bolestné a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 444 OZ. S konkurenciou týchto nárokov sa už vysporiadal Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 28.5.2014 sp. zn. 7 Cdo 65/2013 (uverejnené aj v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR č. 1/2015), podľa ktorého ten istý skutkový dej môže v niektorom prípade zakladať zároveň tak nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobnostných právach; tieto nároky treba dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nielen odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované, ale tiež právnej úpravy, ktorá sa na ne vzťahuje. Mal za to, že zo žiadneho ustanovenia zákona č. 437/2004 Z. z. nemožno vyvodiť, že by sa v rámci odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia mal zohľadniť aj zásah do dôstojnosti, súkromia alebo rodinného života poškodeného. Preto nie je vylúčené, aby sa žalobca ako poškodený domáhal okrem náhrady škody na zdraví aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nemajetkovou ujmou v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je ujma v nemajetkovej sfére života fyzickej osoby, ktorá sa bezprostredne nepremieta do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry fyzickej osoby a treba ju dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy, vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami (pozri § 16 Občianskeho zákonníka) a inej nemajetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby, za ktorú sa náhrada poskytuje podľa iných predpisov (pozri § 444 Občianskeho zákonníka). Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ je dosiahnuť vyváženosť medzi ujmou na hodnotách ľudskej dôstojnosti a jej konkrétnym finančným vyjadrením. Cieľom je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť čo najúplnejšiu a najúčinnejšiu občianskoprávnu ochranu osobnosti fyzickej osoby. Na rozdiel od toho, zmyslom náhrady ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej (fyzickej) integrity fyzickej osoby (§ 444 OZ) je poskytnúť relutárnu náhradu za ujmu spôsobenú poškodením zdravia, jeho liečenia alebo odstraňovania jeho následkov (bolestné), resp. za ujmu na zdraví, ktorá má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného,

pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo preplnenie jeho spoločenských úloh (sťaženie spoločenského uplatnenia).
32. Po uvedenom rozhodnutí NS SR nasledovalo rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 13.8.2014 sp. zn. I. ÚS 426/2014, na ktoré poukazovala v konaní aj žalovaná 3/. V ňom Ústavný súd SR uviedol, že nerozporuje názor sťažovateľky, že dôsledky poškodenia zdravia sa prejavili aj vo viacerých sférach jej súkromného a rodinného života. Z pohľadu citovanej platnej právnej úpravy (§ 2 ods. 2 a § 4 ods. 1 z.č. 437/2004 Z.z. pozn. súdu) je však zrejmé, že tieto ujmy sú kryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a spoločnosti. Citované ustanovenia zákona č. 437/2004 Z. z. teda upravujú náhradu za dôsledky poškodenia zdravia v pracovnom, kultúrnom, súkromnom, manželskom ale napríklad aj v politickom či športovom živote. Pokrývajú teda náhradu všestranných obmedzení poškodeného v rôznych sférach jeho života, pri plnení jeho rôznych spoločenských úloh, ktoré sa prejavili ako dôsledok poškodenia zdravia. Uvedený názor prvého senátu Ústavného súdu SR je nevyhnutné vnímať v kontexte celého jeho rozhodnutia, ktorého výrokom bolo odmietnutie ústavnej sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť. Dôvodom odmietnutia ústavnej sťažnosti bolo, že zo strany všeobecných súdov rozhodujúcich vo veci sťažovateľa a zastávajúcich rovnaký názor na konkurenciu nemajetkovej ujmy (§ 11 a § 13 OZ) a SSU, nedošlo k porušeniu ústavou zaručených práv, pretože svoj právny záver zdôvodnili ústavne konformne. K samotnej otázke konkurencie nemajetkovej ujmy a SSU sa senát Ústavného súdu SR vyjadril iba v rámci reakcie na sťažnostné dôvody s vedomím, že mu neprislúcha dopĺňať, precizovať, či inak vylepšovať odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov. Nemožno teda prijať záver, že vyššie uvedené stanovisko Najvyššieho súdu SR k otázke konkurencie nemajetkovej ujmy (§ 11 a § 13 OZ) a SSU uverejnené pod R 1/2015 nie je súladné s ústavou, keďže Ústavný súd SR sa k tejto otázke vyjadruje len v rovine aplikácie jednoduchého práva s výslovným vedomím presahu potrieb svojho rozhodnutia. Uvedené neznamená, že takto vyjadrený názor senátu ústavného súdu nemá svoje opodstatnenie tak pre sťažovateľa, ako aj pre právnu prax. Pri konkurencii záverov najvyšších súdnych autorít je však uvedený charakter vyjadrenia právneho názoru ústavného súdu významnou okolnosťou a neumožňuje všeobecnému súdu odklon od záverov NS SR uvedených v R 1/2015 s odôvodnením ich prekonania rozhodnutím Ústavného súdu (viď Rozsudok Krajského súdu Trenčín č.k. 17Co/209/2018 - 177 zo dňa 19.12.2018).
33. S poukazom na uvedené, súd sa stotožňuje s názorom žalovanej 3/, že nároky na náhradu škody a na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nemožno uplatňovať duplicitne, resp. nemožno na základe jedného skutkového tvrdenia uplatňovať dva samostatné hmotným právom upravené nároky, a to nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 OZ a nárok na náhradu škody na zdraví za bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré sú samostatnými právnymi prostriedkami ochrany fyzickej osoby, preto ich nie je možné uplatniť na základe rovnakých skutkových tvrdení.
34. Faktom je, že v praxi však môže dôjsť k tomu, že práva zo zodpovednosti za spôsobenú škodu a z porušenia osobnostných práv, si budú najmä v čiastkových nárokoch na odškodnenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia oproti právu na náhradu nemajetkovej ujmy značne konkurovať, pretože budú založené na základe sčasti totožných a sčasti veľmi príbuzných skutkových okolnostiach. V danom prípade súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu teda zameral pozornosť na ich dôsledné odlíšenie.
35. Po vykonanej komparatistike dôvodov náhrady škody ako aj vzniknutých dôsledkov súd dospel k záveru, že niektoré z týchto nárokov už boli skompenzované v nárokoch, ktoré bolo možné uplatniť z titulu škody na zdraví. Vychádzajúc z lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (tieto nároky neboli uhradené zo strany žalovaných a ani si ich z dôvodu uplynutia premlčacej doby neuplatnil na súde) bolo preukázané, že v rámci bolestného boli obodované, a teda zohľadnené, iba konkrétne zranenia žalobcu, ktoré utrpel pri dopravnej nehode - zlomenina viac ako 5 rebier, poúrazový zavretý pneumotorax, rana ušnice a perichondritída, roztrhnutie pľúc, zlomenina 1 priečneho výbežku, zlomenina L 1 kompresívna do 1/3, odlomenie časti epikondylu ramennej kosti vpravo, vykĺbenie lakťa vpravo liečené operáciou (480 bodov). V rámci sťaženia spoločenského uplatnenia bolo zohľadnené: úplná stuhnutosť lakťového kĺbu v priaznivom postavení 90 až 95 stupňov, obmedzenie pohyblivosti lakťového kĺbu stredného vpravo, obmedzená pronácia a supinácia ľahkého stupňa vpravo, rozsiahle plošné jazvy po poranení a po operačných zákrokoch na PHK 151 -200 cm2 povrchu tela (470 bodov). Predmetné bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia teda zohľadňuje ujmy spôsobené zásahom do telesnej integrity žalobcu, jeho vytrpené bolesti a trvalé následky na jeho zdraví a obmedzenia s tým súvisiace, avšak nezohľadňujú zásahy tým spôsobené a prejavujúce sa v citovej ujme spočívajúcej v nepríjemných pocitoch, smútku, šoku z dopravnej nehody, v jeho prežívaní nielen terajšej situácie ale aj pohľadu na budúcnosť, psychike, obavy zostať sám doma, pocite zníženej ľudskej dôstojnosti,

práve na sebarealizáciu, narušení intimity, či zmeny, ktoré tým nastali vo vzťahu k manželke, či ostatným blízkym osobám (vnúčatám), súkromnom živote žalobcu, ochudobnení o spoločenský život, ktorým žil pred dopravnou nehodou . Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že tieto následky sú celkom odlišné od tých, ktoré boli zohľadňované pri obodovaní bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu. K duplicitnému priznaniu náhrady za ten istý zásah teda v danom prípade nedošlo, keďže pri priznaní nemajetkovej ujmy súd nebral do úvahy žalobcom popísané bolesti, dĺžku, komplikovanosť a bolestivosť liečenia, operácie, preväzovanie pod anestéziou či nehybnosť ruky.

36. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy, vychádzajúc z ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, citované ustanovenie súdom neustanovuje zákon žiadne medze. Výška peňažnej náhrady je teda predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon nestanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Preto súd musí prihliadnuť okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Vodiacimi parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie, inak napriek poskytnutému odškodneniu by sa poškodení mohli naďalej kvalifikovať ako obete porušenia Dohovoru o ľudských právach. Na druhej strane pri zachovaní proporcionality, výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu. Medzi základné princípy právneho štátu patrí aj predvídateľnosť súdnych rozhodnutí, ktorá spočíva v tom, že súdy rozhodujú v podobných veciach analogicky, a teda zo samotného skutkového stavu je možné očakávať podobné rozhodnutie ako v iných už rozhodnutých veciach. Na tento účel môže slúžiť aj porovnanie s priznanými nárokmi z tohto titulu v obdobných prípadoch v okolitých štátoch.

37. Súd sa stotožnil s námietkou žalovaných o neprimeranosti uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy. Podľa názoru súdu je výška žalobcom požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy na osobnostných právach (30.000,- Eur) neprimeraná okolnostiam prípadu a následkom zásahu do týchto práv. Náhrada nemateriálnej ujmy v peniazoch slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, pričom pri stanovení jej výšky súd musí zohľadniť okolnosti, za ktorých k tejto ujme došlo (§ 13 ods. 3 OZ). Takýmito okolnosťami sú okrem iných aj otázky súvisiace so zavinením zásahu do práv na ochranu osobnosti. Vyššia náhrada bude prichádzať do úvahy v prípadoch úmyselného zásahu do práv na ochranu osobnosti ako v prípade nedbanlivosti. Ďalej súd vychádzal z kritérií, ktorými sú závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby, ako aj z ústavného princípu proporcionality, v zmysle ktorého odškodnenie má byť dostatočné, dôstojné a adekvátne. Prihliadol nielen na následky vzniknuté v dôsledku dopravnej nehody (zásadná zmena života, strata súkromia, intimity, narušenie manželského, rodinného života, psychické následky, pocity zníženej dôstojnosti), ale aj na príčinu dopravnej nehody (to, že k zásahu do práv žalobcu došlo z nedbanlivosti, situácia žalovaného 1/ mrzí). Zároveň nie je prípustné, aby náhrada nemajetkovej ujmy bola v danom prípade akýmsi pokrytím žalobcom neuplatneného bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia.

38. Podľa nálezu Ústavného súdu SR 288/2018 z 5.12.2017 pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Súd teda preskúmal rozhodnutia súdov SR v obdobných prípadoch a porovnal ich s daným prípadom. Nemajetková ujma porovnateľná s uplatnenou výškou nemajetkovej ujmy bola priznávaná rodičom za stratu dieťaťa. Táto strata je pre rodiča všeobecne považovaná za väčšiu než akékoľvek poškodenie jeho zdravia. I keď v uvedené tragické situácie možno len ťažko porovnávať, pre rozhodnutia súdov v obdobných veciach je takéto porovnanie nevyhnutnosťou vylučujúcou excesy v rozhodovacej praxi. Preto v prípade žalobcu, ktorý je sám otcom, resp. starým otcom považuje súd ujmu na jeho osobnostných právach, ktorú utrpel v dôsledku dopravnej nehody za menšiu, než utrpeli v iných prípadoch rodičia v dôsledku straty dieťaťa pri dopravnej nehode (rozhodnutia pri strate dieťaťa: napr. KS NR sp.zn. 5Co/264/2017 - finančná náhrada 25.000,- Eur, KS PO sp. zn. 17 Co 212/2015 zo dňa 26.5.2015 - finančná náhrada 2 x 20.000,- Eur, KS BA sp. zn. 4Co 470/2011 - finančná náhrada 24.895,44 Eur, KS TT sp. zn. 24Co 479/2012 - finančná náhrada 25.000,- Eur, KS PO sp. zn. 20 Co 183/2014 zo dňa 26.5.2015 - finančná náhrada 23.000,- Eur, KS ZA sp. zn. 8 Co 264/2013 zo dňa 28.10.2013 - finančná náhrada 10.000,- Eur KS PO 17Co 149/2017 zo dňa 25.9.2018 - finančná náhrada 15.000,- Eur za stratu dieťaťa a vnuka, 25.000,- Eur za stratu manžela). Porovnateľným tejto veci je prípad pri poškodení zdravia osoby (bez následku smrti), kde Krajský súd v Trnave v konaní pod sp.zn.25Co 103/2018 dňa 18.7.2018 priznal titulom

náhrady nemajetkovej ujmy finančné odškodnenie vo výške 2.500,- Eur /zmena života, pred úrazom vela športoval, vyradená ľavá ruka, pretrvávajúce bolesti, pri niektorých činnostiach vyžaduje pomoc manželky, dopad na finančnú stránku rodiny, fóbia z nákladných áut - bez vážneho narušenia intimity cudzou osobou (opatrovateľkou) a bez takých závažných obmedzení ako je nemožnosť sa dostať z bytu von, resp. za veľmi sťažených podmienok/, rozsudok Okresnho súdu Žiar and Hronom sp. zn. 19C/14/2020 zo dňa 16.12.2021 priznané titulom náhrady nemajetkovej ujmy finančné odškodnenie vo výške 1.000,- Eur (utrpená psychická trauma v dôsledku úrazu, depresie, vyhľadaná psychiatrická pomoc,avšak stav prechodný, trval len určitú dobu) alebo rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/209/2018 zo dňa 19.12.2018 (poškodenie zdravia bez následku smrti - s následkom obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, nedošlo k odsúdeniu vodiča vozidla a ani k jeho administratívnemu postihu pre nepreukázanie jeho zavinenia). Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 6C 12/2020-76 zo dňa 23.7.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co 108/2020-17 zo dňa 27.10. 2021 súd priznal titulom náhrady nemajetkovej ujmy finančné odškodnenie vo výške 4.000,- Eur / natrvalo sa zmenil život žalobkyne, musela sa zriecť svojich záujmov, stratila zmysel života na dôchodku, nemohla sa venovať vnúčatám, odkázaná v bežných úkonoch na manžela, tiež na pomoc opatrovateľky (cudzej osoby), a to aj v intímnych činnostiach, nepriaznivé psychické prežívanie, nútená zostávať doma kvôli nehybnosti, najmä pri zhoršenom počasí nútená používať vozík či plienky, problémy so spánkom, narušený vzťah s manželom). S poukazom na uvedené sa súdu javila primeraná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- Eur (s prihliadnutím aj na odstup času, ktorý uplynul od skutkovo najbližšej veci - rozhodnutia Krajského súdu v Trnave v konaní pod sp. zn. 25Co 103/2018 dňa 18.7.2018). Vo zvyšnej časti, t. j. nad výšku súdom určenej náhrady nemajetkovej ujmy, súd žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

39. Súd nevykonal žalovanými 1/ a 3/ navrhovaný dôkaz výsluchom žalovaného 2/, ktorý sa mal vyjadriť ku komunikácii so žalobcom po dopravnej nehode, či sa ospravedlnil žalobcovi a či mu ponúkol finančné odškodnenie, keďže tento považoval za nehospodárny a neúčelný. Uvedené skutočnosti by nijakým spôsobom nezmenili závery súdu o tom, že samotné ospravedlnenie (ak by aj bolo žalovaným 2/ učinené) v danom prípade nie je dostatočnou satisfakciou za následky spôsobené žalobcovi a rovnako by tak nezmenili ani stanovenú výšku nemajetkovej ujmy, keďže samotné ospravedlnenie by nemalo zásadný vplyv na jej určenie s poukazom na vyššie popísanú závažnosť následkov, ktoré nastali v osobnostnej sfére žalobcu.

40. O nároku na náhradu trov konania žalobcu vo vzťahu k žalovaným 1/, 3/ súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C. s. p. Žalobca mal úspech čo do meritu veci, teda v otázke zásahu do jeho osobnostných práv, neúspech mal v časti nepriznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej výška priznania však závisela od úvahy súdu, a preto súd žalobcovi priznal proti žalovaným 1/, 3/ právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (viď nález ÚS ČR z 22.6.2000, sp. zn. III.ÚS 170/99). V zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

41. Vo vzťahu k žalovanému 2/ súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania žalobcu v zmysle § 255 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 257 C.s.p. Žalovaný 2/ bol síce v konaní úspešný, keďže súd žalobu voči nemu zamietol, avšak súd mal za to, že v danom prípade je namieste aplikácia dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 C.s.p., s poukazom na špecifický charakter a okolnosti sporu, ktorého predmetom je odškodnenie zásahu do osobnostných práv žalobcu spôsobeným žalovaným 2/, pričom súd prihliadol aj na skutočnosť, že žalobca je starobným dôchodcom s nepriaznivým zdravotným stavom. Vzhľadom na uvedené, súd žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré možno podať na tunajšom súde v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere,

že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok).